

ЈЗУ „ДОМ ЗДРАВЉА“ БРОД
БРОЈ 549 – II/2022
ДАТУМ: 21.02.2022. Г.
ЈЗУ ДОМ ЗДРАВЉА БРОД
Светог Саве 98

22.02.2022

ЈЗУ „ДОМ ЗДРАВЉА“ БРОД

Напомене уз финансијске извјештаје за 2021. годину

БРОЈ: 549 – II/2022
ДАТУМ: 21.02.2022. Г.
ЈЗУ ДОМ ЗДРАВЉА БРОД
Светог Саве 98

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА 31.12.2021. ГОДИНЕ

НОТА БРОЈ 1.

❖ ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

ЈЗУ „Дом здравља“ Брод је јавна здравствена установа основана 1957. године и бави се пружањем примарне здравствене заштите становништву Општине Брод. Од 1992. године Дом здравља Брод је организован као Јавна здравствена установа.

У складу са Законом о државним предузећима 08.03.1995. године извршена је пререгистрација у државну јавну здравствену установу. Локална заједница Општина Српски Брод постаје 100% -тни власник капитала и оснивач ЈЗУ „Дом здравља“ Српски Брод.

Основни подаци о установи:

- Сједиште Јавне здравствене установе је у Броду, Република Српска, БиХ, на адреси Светог Саве 98, 74450 Брод
- Број запослених на крају 2020. године износио је 71 запослено лице, док је на крају 2021. године тај број износио 70 запослених лица,
- Орган управљања у Дому здравља Брод, је Управни одбор у функцији управљања и надзора и
- Директор установе у функцији руковођења.

Рјешењем Окружног привредног суда у Добоју број 60-0-Рег-21-000404 од 25.08.2021. године извршен је упис промјене лица овлаштеног за заступање. Лице регистровано за заступање је директор Игор Јеремић. Матични број Установе је 01090291, а ЈИБ је 4400134150001.

Регистроване дјелатности Дома здравља су:

- 32.50 Производња медицинских и стоматолошких инструмената и прибора
- 86.21 Дјелатности опште медицинске праксе
- 86.22 Дјелатности специјалистичке медицинске праксе
- 86.23 Дјелатности стоматолошке праксе
- 86.90 Остале дјелатности здравствене заштите.

ЈЗУ Дом здравља Брод је здравствена установа која пружа услуге примарне и дијелом специјалистичко – консултативне здравствене заштите за становнике општине Брод, а према начелима свеобухватности, континуираности, доступности, једнакости и координације. ЈЗУ Дом здравља Брод је организована ради обављања здравствене дјелатности која је од посебног друштвеног интереса на подручју општине Брод.

ЈЗУ Дом здравља Брод здравствену заштиту становника обезбјеђује путем својих служби и то:

- Службе породичне медицине,
- Служба хитне медицинске помоћи (присуство тима у току 24 часа),
- Служба лабораторије (тест на Covid-19 и викадом),
- Служба РТГ и радиологије,
- Служба хигијенско – епидемиолошке заштите,
- Служба физиклане медицине – ЦБР,
- Служба педијатрије,
- Служба гинекологије,
- Служба стоматологије,
- Служба општих, правних, кадровских, економско- финансијских и техничких послова.

НОТА БРОЈ 2.

❖ ОСНОВА ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Састављање финансијских извјештаја прописано је Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број 94/15 и 78/20) и обавезном примјеном Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ).

У складу са тим израђени су финансијски извјештаји за прописани период и исти ће у датом року бити достављени на контролу у Агенцију за посредничке и финансијске услуге РС (АПИФ) у подручном центру Брод.

За извјештајни период 2021. године кориштени су Међународни рачуноводствени стандарди:

- MRS 1 Представљање финансијских извјештаја
- MRS 2 Залихе
- MRS 7 Извјештај о токовима готовине
- MRS 8 Нето добитак или губитак периода, основне грешке и промјене рачуноводствене политике
- MRS 16 Некретнине, постројења и опрема
- MRS 18 Приходи
- MRS 19 Примања запослених
- MRS 20 Рачуноводство државних дотација
- MRS 32 Објелодањивање и приказивање

Поред наведених рачуноводствених стандарда, код састављања годишњих финансијских извјештаја кориштени су прописи из области пореске регулативе, Закон о доприносима, Закон о привредним друштвима, Закон о раду, Закон о систему јавних служби као и други законски и подзаконски акти који су били на снази у моменту настанка пословних догађаја и њиховог евидентирања.

Годишњи финансијски извјештаји за 2021. годину, сачињени су на принципу историјског трошка уз примјену основних рачуноводствених начела: узрочности, сталности, досљедности, опрезности и начела појединачног процјењивања.

Процјена сталности пословања Јавне здравствене установе Дома здравља Брод, односи се на чињеницу да је установа основана да послује на неодређено вријеме, односно претпоставља се да установа у наредних годину дана неће престати са радом.

Приликом састављања финансијских извјештаја управа је процијенила да ће установа наставити пословати у временски неограниченом периоду. Управа није закључила из финансијских извјештаја да постоје разлози који би изазвали сумњу у наставак пословања установе.

Процјена сталности пословања базира се на претпоставци да ће установа и даље измиривати своје текуће обавезе по доспијећу као и у претходном периоду: Установа нема евидентиран губитак изнад висине капитала у пословним књигама.

НОТА БРОЈ 3.

❖ ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

ЈЗУ Дом здравља Брод, има Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама који прописује рачуноводствене политике и процјењивања одређених билансних позиција, те прихода и расхода. При изради финансијских извјештаја кориштене су сљедеће основе вредновања:

- **Приходи**

Приходи од продаје и вршења услуга се остварују у складу са уговореним условима пружања услуга, а исказују се по фактурној вриједности.

- **Пословни расходи**

Пословни расходи се књиже на обрачунској основи по начелу узрочности, односно сви расходи који се односе на обрачунски период, морају се обухватити финансијским извјештајима (начело настанка догађаја). Ако се по основу неког издатка очекује остварење прихода у више будућих обрачунских периода, тада се признавање расхода врши на основу разумне алокације расхода у те обрачунске периоде. Ако се накнадно утврде расходи из ранијих година тада се исти књиже на расходе текућег обрачунског периода уколико нису материјално значајни. Уколико су расходи материјално значајни третирају се у складу МРС – 8 Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешака на терет резултата пословања из протеклих година као повећање губитка.

- **Стална материјална средства**

Стална материјална средства (некретнине, постројења, опрема и друга средства) се почетно приказују по набавној вриједности у коју се поред вриједности самог средства признају и зависни трошкови набавке, ако их има.

Амортизација се равномјерно обрачунава на набавну вриједност, с циљем да се средства отпишу у току њиховог корисног вијека кориштења. ЈЗУ Дом здравља Брод, обрачунава амортизацију по стопама одређеним на основу утврђеног корисног вијека трајања средства.

Трошкови одржавања и поправки сталних средстава признају се као расход текућег периода у којем су настали, а вриједност средстава се није увећавала јер поправки нису значајно утицале на продужавању функционалног и корисног вијека трајања истих.

- **Нематеријална имовина**

Да би се нематеријално средство евидентирало у рачуноводственим евиденцијама, оно мора бити купљено (не мора се развијати интерно) и имати корисни вијек трајања дужи од једног обрачунског периода. Једном када се евидентира као средство, нематеријално средство се амортизује током свог корисног вијека трајања, обично примјеном линеарне методе амортизације. Амортизација је исто што и амортизација сталне имовине, са намјером да се књиговодствена вриједност средства постепено смањи на нулу, чиме се обрачунава постепена потрошња средства.

Ако се сматра да нематеријална имовина има неодређен живот, она се уопште не амортизује. Умјесто тога, периодично се тестира како би се утврдило да ли је евидентирани трошак средства ослабљен. Умањење вриједности настаје када фер вриједност средства опадне испод

његове књиговодствене вриједности. Ако постоји умањење вриједности, разлика између фер вриједности и књиговодствене вриједности терети средство, што резултира смањењем књиговодствене вриједности на његову фер вијредност.

- **Залихе**

Залихе медицинског материјала и ситног инвентара признају се по набавној вриједности. Обрачун утрошка врши се по методи просјечне пондерисане цијене. Утврђивање пондерисане просјечне цијене врши се након сваког новог улаза материјала. Ситан инвентар се заприма по сталној набавној цијени. Код издавања у употребу врши се отпис методом директног отписа, а исти се води у класи 1, тако да му је набавна вриједност једнака исправци вриједности, а води се у пословним књигама и након отписа у цијелости све док се трајно не расходује.

- **Краткорочна потраживања**

Краткорочна потраживања представљају потраживања по основу фактурисаних ненаплаћених услуга, а почетно се процјењују по номиналној вриједности. Редовно усаглашавање стања потраживања врши се испостављањем Извода отворених ставки (ИОС) у току обрачунског периода (најчешће на дан 31. октобар текуће године).

Одлуку о директном и индиректном отпису потраживања доноси Управни Одбор ЈЗУ Дом здравља Брод. Индиректан отпис, односно исправка вриједности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вриједности врши се код сумњивих и спорних потраживања. Директан отпис потраживања на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извијесна и документована (застарјела потраживања).

- **Готовина и готовински еквиваленти**

Депозити по виђењу и готовина процјењују се по номиналној вриједности. Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни и готовину на рачунима код пословних банака.

- **Обавезе**

Обавезе се класификују као дугорочне обавезе ако им је рок доспијећа дужи од годину дана, а као краткорочне обавезе ако им је рок доспијећа до годину дана. Обавезе се процјењују у висини номиналне вриједности проистекле из документације повјериоца, а на основу извршене пословне или финансијске трансакције.

- **Пасивна временска разграничења**

Пасивна временска разграничења обухватају унапријед обрачунати трошак, обрачунати приход будућег периода, одложени приход по основу одложених пореских средстава, донације.

У пословним књигама су евидентирана пасивна временска разграничења за донирану опрему и грађевинске објекте.

НОТА БРОЈ 4.

❖ УКУПНА СРЕДСТВА УСТАНОВЕ

Структуру укупних средстава Установе чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ СРЕДСТАВА	31.12.2021.	31.12.2020.
Стална средства	4.422.822	4.780.482
Текућа средства	203.864	205.343
Укупно	4.626.686	4.985.825

Из прегледа је видљиво да у укупној структури средстава Установе, стална средства учествују у већем обиму у односу на текућа.

НОТА БРОЈ 5.

❖ СТРУКТУРА СТАЛНИХ СРЕДСТАВА

Структуру сталних средстава Установе чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ СРЕДСТАВА	31.12.2021.	31.12.2020.
Програми за рачунаре	18.702	25.344
Земљиште	63.011	63.011
Грађевински објекти	4.062.401	4.373.723
Опрема	278.708	318.404
Укупно	4.422.822	4.780.482

ЈЗУ Дом здравља Брод у 2021. години је набавио рачуноводствени софтвер од добављача „Медиа про“ д.о.о. Приједор у износу од 7.020 КМ. Поред наведенога није било промјена на позицији нематеријалних, улагања осим промјене смањења вриједности нематеријалних улагања по основу обрачуна амортизације.

ЈЗУ Дом здравља Брод располаже са земљиштем укупне површине од 14.930 m² и то по катастарској парцели број 926 за КО Брод. Укупна вриједност земљишта приказана у билансу стања износи 63.011 КМ.

Установа је дана 13.10.2020. године са Општином Брод закључила Уговор о давању на управљање, коришћење и одржавање непокретности ЈЗУ Дом здравља Брод из којег је видљиво да Власник Општина Брод даје Кориснику ЈЗУ Дом здравља Брод све зграде здравства и све помоћне зграде изграђене на катастарској парцели 926 за КО Брод, а по листу непокретности број 2303/153.

Пописна комисија основних средстава је пописала грађевинске објекте и податке унијела у пописне листе некретнина, постројења и опреме које чине основна средства. Према извршеном попису комисија је утврдила да Установа располаже са грађевинским објектима у

набавној вриједности од 28.664.591 KM који су амортизовани са 31.12.2021. године у износу од 24.602.190 KM. Садашња вриједност је 4.062.401 KM.

У току 2021. године није било набавки грађевинских објеката, а исказане пословне промјене се односе на смањење вриједности објеката по основу обрачуна амортизације.

Пописна комисија основних средстава је пописала опрему и податке унијела у пописне листе основних средстава, непокретних и покретних ствари које чине основна средства. Према извршеном попису комисија је утврдила да Установа располаже са опремом набавне вриједности од 1.151.381 KM. Опрема је амортизована на дан 31.12.2021. године у износу од 871.962 KM. Садашња вриједност је 279.419 KM. На приједлог пописне комисије је такође извршено искњижавање и расхоровање дијела опреме која се више не користи због дотрајалости и оштећења, набавне вриједности 68.997 KM, исправљене вриједности у износу од 68.287 KM и садашње вриједности 710 KM. Износ садашње вриједности је књижен на трошкове пословања. Пописна комисија је констатовала и да у употреби има опреме у набавној вриједности од 647.231 KM, а која је отписана у цијелости.

У току 2021. године на позицији постројења и опреме дошло је до набавке сљедеће опреме:

- Дана 28.10.2021. године набављен је Топловодни котло ТКВ 450 kw од добављача „Топлинг“ д.о.о. Прњавор у износу од 24.570,00 KM,
- Дана 09.09.2021. године набављени су апарати за комерцијално тестирање на Covid од добављача „Брома бел“ д.о.о. Бања Лука у износу од 3.393,00 KM,
- Дана 28.09.2021. године набављен је штампач HP Laser Jet M15A од добављача СТР „Дејо“ Брод у износу од 170,00 KM,
- Дана 23.12.2021. године набављен је ултразвучни апарат HITACHI EUB – 6000, се 15392111 са двије сонде од ЗУ „Панмедик“ Добој у вриједности од 6.000,00 KM,
- Дана 23.12.2021. године набављено је 6 столица од добављача „Вук-пром“ д.о.о. Брод у вриједности од 900,00 KM,
- Дана 30.12.2021. године набављен је и инсталиран видео надзор од добављача „Фастлинк“ д.о.о. Добој у вриједности од 6.552,75 KM.

Црвени крст Републике Српске је у току 2021. године ЈЗУ Дом здравља Брод уступио у трајно власништво без накнаде дезинфекциони тунел, обзиром да су за наведени документи дошли тек у децембру 2021. године, односно јануару 2022. године. Исти је књижен у пословним књигама на дан 31.12.2021. године у износу од 2.223,00 KM.

Пописна комисија основних средстава је предложила да се за дио ситног инвентара установе, набавне вриједности 29.102,87 KM, отписане вриједности 23.279,79 KM и садашње вриједности 5.823,08 KM, а који се у пословним књигама води на основним средствима, умањи вриједност основних средстава и да се наведени води у оквиру ситног инвентара у употреби, те да се износ садашње неамортизоване вриједности истог књижи као трошак на конту 5123 - утрошени ситан алат и инвентар, што је и учињено у складу са одлуком органа управљања.

Обзиром да је установа дио ситног инвентара који се води у оквиру основних средстава добила из донације надлежног министарства, било је неопходно за износ од 5.431,68 KM

извршити и смањење обавеза на конту 4081 – разграничени приходи, у корист прихода на конту 6520.

Преостале промјене су исказане као промјене смањења вриједности постројења и опреме по основу обрачуна амортизације.

НОТА БРОЈ 6.

❖ СТРУКТУРА ТЕКУЋИХ СРЕДСТАВА

Структуру текућих средстава Установе чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ СРЕДСТАВА	31.12.2021.	31.12.2020.
Залихе	85.946	42.432
Краткорочна потраживања и пласмани	103.128	157.925
Готовина и готовински еквиваленти	14.790	4.986
Укупно	203.864	205.343

Евидентно је смањење залиха у укупном износу, али је битно за напоменути да се исто односи првенствено на смањење потраживања од купаца, због кога је дошло због наплате истих, односно изналажења модела за наплату и прекид застарјелости појединих потраживања.

• Залихе

У ЈЗУ Дом здравља Брод, залихе лијекова, санитетског материјала, материјала за чишћење, канцеларијски материјал и остали медицински и немедицински материјал похрањују се у два складишта. У једном складишту евидентирани су искључиво лијекови, а у другом сав остали наведени материјал.

Структуру залиха Установе чине :

- износи у конвертибилним маркама -

ВРСТЕ ЗАЛИХА	31.12.2021.	31.12.2020.
Залихе лијекова, зубног, санитетског, РТГ материјала	18.770	22.066
Залихе Fragma i Clexana	11.208	0
Залихе ХТЗ опреме	55.968	20.366
Укупно	85.946	42.432

У току 2021. године, извршен је попис залиха у наведеним складиштима, те је извршено задужење одговарајућих конта класе 1. Из горе наведенога се може закључити да су укупне залихе у порасту; у односу на претходни период.

Пописна комисија за попис материјала, резервних дијелова и ситног инвентара, извршила је попис ситног инвентара у употреби у износу од 100.492 КМ и констатовала да је у ранијем периоду сав у цијелости исправљен.

Према усвојеној рачуноводственој политици залихе материјала воде се по набавним цијенама, а терећење трошкова се врши по просјечној цијени.

- **Краткорочна потраживања**

Краткорочна потраживања чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ ПОТРАЖИВАЊА	31.12.2021.	31.12.2020.
Потраживања од ФЗО РС	59.545	113.747
Потраживања од других ЗУ	27.209	27.304
Потраживања од осталих купаца	13.938	13.932
Потраживања општине	1.160	1.042
Остала потраживања	1.276	1.900
Укупно	103.128	157.925

Из претходне табеле је видљиво да су потраживања од купаца у паду, али и даље треба повести рачуна о додатном ангажману на наплати истих и повећању процента наплате сумњивих.

Потраживања од ФЗО РС (Фонд здравственог осигурања Републике Српске) исказана су као разлика између дозначених и средстава која припадају здравственој установи.

Потраживања од других здравствених установа односи се на услуге Дома здравља Модрича (по уговору за услуге ЦМЗ-а), услуге Дома здравља Дервента (по уговору за услуге ЦБР-а). ЈЗУ Дом здравља Брод је дана 29.09.2021. године потписала са ЈЗУ Дом здравља Модрича Споразум о признавању дуга и репрограму број: 2091-9/21 чиме је избјегнута застара потраживања.

Потраживања од осталих купаца односе се на потраживања за услуге (санитарних прегледа, систематских прегледа и других здравствених услуга по уговору и исказаним фактурама према правним лицима).

Остала потраживања од купаца односе се на потраживања од ЖРК Брод и Лаганица Бањалука и до дана билансирања, није било могуће извршити наплату потраживања.

Потраживања од Општине Брод односи се на неизмирене обавезе Центра за социјални рад Брод, по фактурама за закуп простора.

Комисија за попис потраживања и обавеза Установе, извршила је попис потраживања и установила да укупно потраживање износе 103.128 КМ и да нема разлика између пописаног и књиговодственог стања.

Комисија је разматрала свако појединачно потраживање и мишљења је да постоји реална могућност наплате истих путем законом дозвољених инструмената и начина наплате дуга.

ЈЗУ „Дом здравља“ Брод је у току 2021. године поднио 8 захтјева ФЗО РС за рефундацију накнаде нето плате за вријеме привремене неспособности за рад. Сви захтјеви су одбијени, јер нису уплаћени сви порези и доприноси.

- **Готовина и готовински еквиваленти**

Структуру готовине и готовинских еквивалената Установе чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ ПОЗИЦИЈЕ	31.12.2021.	31.12.2020.
Средства на жиро рачунима	14.420	4.223
Средства у благајни	370	763
Укупно	14.790	4.987

Укупно расположива средства готовине на дан билансирања износе 14.790 КМ, што је у порасту у односу на претходни биланс, а због чињенице да се у трећем кварталу приступило повећању прихода.

Исказано стање готовине и готовински еквивалената у пословним књигама одговара у потпуности стању истих у изводима пословних банака и благајничког извјештаја установе.

Пословне банке са којима ЈЗУ Дома здравља послује су:

- НЛБ банка, рачун : 562 005 00000149 94
- Нова банка, рачун: 555 008 00525876 91

Приход по благајни се односи на:

- наплату партиципације (која се наплаћује путем нумерисаних Налога за уплату)
- остале уплате (санитарни прегледи, љекарска увјерења и друге потврде разних намјена)

Исплате путем благајне се врше за мање материјалне и нематеријалне трошкове у складу са Уредбом о условима и начину плаћања готовим новцем у Републици Српској (вриједности до 200,00 КМ).

Попис благајне Комисија је урадила у складу са упутством, извршила бројање новчаница и сачинила спецификацију истих. По попису Комисија је установила да у благајни има 369,85 КМ.

Попис средстава на жиро рачунима узет је са извода банака, те су на основу истих послати ИОС-и за усаглашавање потраживања. Установљено је да Установа на два рачуна код пословних банака има укупно 14.419,85 КМ и то:

- НЛБ банка а.д. 14.314,83 КМ,
- Нова банка а.д. 105,02 КМ.

НОТА БРОЈ 7.

❖ ИЗВОРИ СРЕДСТАВА

Структуру извора средстава у Установи чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ ИЗВОРА	31.12.2021.	31.12.2020.
Властити извори средстава	940.899	1.424.390
Туђи извори средстава	3.685.787	3.561.435
Укупно	4.626.686	4.985.825

У структури извора средстава Установе у већем проценту учествују туђи извори у односу на властите.

НОТА БРОЈ 8.

❖ ВЛАСТИТИ ИЗВОРИ СРЕДСТАВА – КАПИТАЛ

Структуру укупног капитала Предузећа чине :

- износи у конвертибилним маркама -

НАЗИВ КАПИТАЛА	31.12.2021.	31.12.2020.
Основни капитал	9.748.437	9.748.437
Ревалоризационе резерве	527.181	527.181
Губитак ранијих година	-8.851.228	-8.490.721
Губитак текуће године	-483.491	-360.507
Укупно	940.899	1.424.390

Према евиденцији у Билансу стања на дан 31.12.2021. године исказан је капитал од 940.899 КМ. Веома оптерећавајући фактор на пословање установе је трошак амортизације у износу од 401.359 КМ, који у суштини и представља 83% укупног губитка. Битно за напоменути је и то да је губитак на дан 31.07.2021. године без амортизације, односно на дан именовања новог менаџмента установе износио 108.215 КМ и да је као такав за наредних 5 мјесеци смањен на 82.132 КМ. Иако је наслијеђено доста обавеза из претходног периода нови менаџмент се труди да на рационалан и домаћински начин поправи пословање установе, уз напомену да се и даље морају сви запослени максимално ангажовати на плану остварења прихода, а нарочито контроли расхода како би се очувала ликвидност и омогућило редовно сервисирање доспјелих обавеза.

Напомињемо и да је у Извјештају о проведеној финансијској ревизији ЈЗУ Дом здравља Брод, за период од 01.01. до 31.12.2019. године од стране Главне службе за ревизију јавног сектора РС, број РВ053-20, констатовано је сљедеће:

- ОСНОВНИ КАПИТАЛ није усклађен са Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о усклађивању организације и пословања Дома здравља од 15.12.2011. године и Рјешењем од регистрацији код Окружног привредног суда у Добоју од 10.02.2012.

године, јер ЈЗУ Дом здравља Брод није извршио усклађивање пословних евиденција Основног капитала (9.748.437 КМ) са уписаним капиталом у регистру Привредног суда (основни уписани капитал износи 2.000 КМ) како је дефинисано чланом 46. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској (Службени Гласник РС број 67/13 и 15/16).

- РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ се односе на резерве по основу ревалоризације некретнина, постројења и опреме у ранијем периоду (од 1994. године). Износ ревалоризационих резерви је непромијењен у односу на претходне године јер није вршена ревалоризација.

Ревалоризационе резерве као дио капитала могу бити пренешене на задржану зараду када се средство престаје признавати. Алтернативно, ревалоризационе резерве се могу постепено преносити на нераспоређену добит током вијека кориштења средства. У овом случају, износ који се преноси једнак је разлици између амортизације средства прије и након његове ревалоризације. Овај пренос са ревалоризационих резерви на нераспоређену добит се не врши преко биланса успеха него се презентује само у извјештају о промјенама на капиталу. У извјештају о пројенама на нето капиталу тада можемо видјети пренос дијела ревалоризационих резерви на нераспоређену добит што нема утицаја на висину капитала него само на висину компоненти капитала.

НОТА БРОЈ 9.

❖ ТУЋИ ИЗВОРИ СРЕДСТАВА – ОБАВЕЗЕ

НАЗИВ ОБАВЕЗА	31.12.2021.	31.12.2020.
Разграничени приходи и примљене донације	307.346	332.458
Дугорочне обавезе	557.966	571.036
Краткорочне обавезе	2.820.475	2.657.941
Укупно	3.685.787	3.561.435

• Разграничени приходи и примљене донације

На позицији разграничени приходи и примљене донације ЈЗУ Дом здравља Брод има исказан износ од 243.753 КМ, а односи се на књижење објеката, опреме и санитарских возила из донација по приходовном приступу у складу са МРС 26 – Рачуноводствено обухватање државних донација и објелодањивање државне помоћи. За обрачунати износ амортизације за ове дониране објекте, опрему и возила умањена су резервисања, а у корист прихода ЈЗУ Дом здравља Брод.

Осим наведенога на позицији разграничених прихода се налази и разграничени приход по основу пријема лијекова и ХТЗ опреме без накнаде од других правних лица у износу од 63.593 КМ.

• Дугорочне обавезе

Установа има евидентиране дугорочне обавезе на дан 31.12.2021. године у износу од 557.966 КМ и исте се односе на:

- Дугорочни кредити (Анекс уговора о зајму) изказан је у износу од 49.439 КМ, а односи се на обавезе по основу задуживања ЈЗУ Дом здравља Брод код Фонда здравственог осигурања РС. ЈЗУ Дом здравља Брод је дана 30.05.2018. године закључио Анекс II Уговора о зајму број: 01-15034/08, којим је Фонд (зајмодавац) дозанаčio средства у виду зајма ЈЗУ Дом здравља Брод (зајмопримац). Наведеним је регулисан међусобни однос позајмљених средстава у износу од 124.172 КМ, која чине дио остатка дуга, са роком отплате од 10 година и укљученим грејс периодом од 12 мјесеци, а преостали износ дуга од 49.439 КМ ће бити измирен под условима под којима зајмодавац (Фонд), буде измиривао остаток дуга према Влади РС.
- Дугорочни кредити (Уговор о зајму) изказан је у износу од 79.710 КМ, а односи се на обавезе по основу задуживања ЈЗУ Дом здравља Брод код Фонда здравственог осигурања РС. ЈЗУ Дом здравља Брод је дана 31.12.2008. године закључио Уговор о зајму број: 01-15034/08, којим је Фонд (зајмодавац) дозанаčio средства у виду зајма ЈЗУ Дом здравља Брод (зајмопримац). Наведеним је регулисан међусобни однос позајмљених средстава у износу од 272.767 КМ, као и услови враћања, односно износ дуга ће бити измирен под условима под којима зајмодавац (Фонд), буде измиривао дуг према Влади РС.
- Репрограмиране дугорочне обавезе исказане у износу од 428.817 КМ односе на дугорочне обавезе по основу Рјешења које је донијело Министарство финансија РС о одгођеном плаћању пореског дуга којим је одгођено плаћање пореског дуга по основу јавних прихода. Наведени порески дуг се односи на неуплаћене порезе и доприносе за период јул и август 2013. године и април и новембар 2014. године. Према Извјештају о проведеној финансијској ревизији ЈЗУ Дом здравља Брод, за период од 01.01. до 31.12.2019. године од стране Главне службе за ревизију јавног сектора РС, број РВ053-20, наложено је и извршено књижење трошкова камата и трошкова поступка за претходне обрачунске периоде.

- **Краткорочне обавезе**

Као краткорочне обавезе, дефинисане су обавезе којима је рок доспијећа до годину дана. Установа на дан 31.12.2021. године има евидентиране краткорочне обавезе у износу од 2.820.475 КМ и исте се односе на:

- Дио дугорочних кредита који доспијевају на плаћање до једне у износу од 13.067 КМ.
- Добављачи (обавезе из пословања) су исказане у износу од 152.614 КМ, а чине их обавезе према правним лицима за набавку роба и услуга.
- Обавезе за зараде и накнаде зарада у износу од 2.078.964 КМ, а структуру чине:
 1. обавезе за нето зараде за новембар и децембар 2021. године од 188.172 КМ,
 2. обавезе за порез на зараде у износу од 112.378 КМ,
 3. обавезе за доприносе на зараде у износу од 1.776.301 КМ,
 4. обавезе за порез на јубиларне награде у износу од 301 КМ,
 5. обавезе за доприносе на јубиларне награде у износу од 1.812 КМ.
- Друге обавезе у износу од 478.445 КМ, а структуру чине:
 1. обавезе за трошкове камата по Рјешењима ПУ РС у износу од 357.945 КМ,
 2. обавезе према запосленима у износу од 16.806 КМ,
 3. обавезе за нето накнаде према члановима Управног одбора у износу од 150 КМ,

4. обавезе за накнаде по Уговорима о дјелу и Уговорима о повременим и привременим пословима у нето износу од 7.435 КМ,
 5. обавезе за трошкове поступка по Рјешењима ПУ РС у износу од 96.109 КМ.
- Обавезе остале порезе, доприносе и друге даџбине у износу од 97.385 КМ, а структуру чине:
1. обавеза за накнаду за ППЗ заштиту у износу од 608 КМ,
 2. обавезе за доприносе за Управни одбор, Уговоре о дјелу и Уговоре о повременим и привременим пословима у износу од 84.427 КМ,
 3. обавезе за порезе за Управни одбор, Уговоре о дјелу и Уговоре о повременим и привременим пословима у износу од 12.350 КМ.

НОТА БРОЈ 10.

❖ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

Приход се у оквиру за припрему и презентацију финансијских извештаја дефинише као повећања економских користи током обрачунског периода у облику прилива или повећања средстава или смањења обавеза, која имају за резултат пораст капитала који не представља пораст по основу доприноса учесника у капиталу. Приход укључује и приходе и добитке. Приход је прилив који настаје у току редовних активности неког ентитета и има различите називе као што су приход од продаје, провизије, камате, дивиденде и тантијеме. Првенствено питање у рачуноводственом обухватању прихода је одредити када се приход признаје. Приход се признаје када је прилив будућих економских користи у ентитет вјероватан, а те користи се могу поуздано измјерити. Неопходно је идентификовати околности у којима ће ти критеријуми бити задовољени, односно и приход бити признат.

Структуру прихода у Установи чине :

- износи у конвертибилним маркама -

Назив прихода	31.12.2021.	31.12.2020.
Приходи од вршења услуга и продаје учинака	1.992.540	1.789.375
Приходи од субвенција и дотација	35.992	31.138
Приходи од донација	117.613	150.788
Приход од закупа	33.927	36.871
Остали пословни приходи	1.367	4.715
Вишкови материјала	8.557	-
Остали непоменути приходи	2.036	1.500
Једнократна помоћ запосленима Влада РС	-	63.000
Укупно	2.192.032	2.077.387

Укупни приходи обрачунског периода су већи за износ од 114.465 КМ у односу на исте у претходном периоду.

- Приходи од вршења услуга и продаје учинака у износу од 1.992.540 КМ, а остварени су по основу:
 - Приход од Уговора са фондом од 1.577.067 КМ који је у односу на прошлогодишњи већи за износ од 111.138 КМ, обзиром да је у септембру 2021. године потписан Анекс Уговора о пружању и финансирању услуга примарног нивоа здравствене заштите у 2021. години
 - Приход од услуга педијатрије у износу од 79.043 КМ, а који је у односу на прошлогодишњи већи за 4.832 КМ,
 - Приход од услуга дијализе у износу од 18.783 КМ, који је мањи у односу на прошлогодишњи за износ од 4.223 КМ,
 - Приход од услуге гинекологије у износу од 13.102 КМ, а који је у односу на прошлогодишњи већи за износ од 748 КМ,
 - Приход од ино осигурања у износу од 2.115 КМ, што је мање у односу на прошлогодишњи за износ од 4.880 КМ,
 - Приход на благајни установе у износу од 185.622 КМ, који је већи у односу на прошлогодишњи за износ од 92.999 КМ, а што је првенствено постигнуто повећањем степена наплате и увођењем комерцијалног тестирања.
 - Приход од ортодонције – Дервента у износу од 4.012 КМ,
 - Приход од ЦМЗ – Дервента у износу од 29.956 КМ,
 - Остали приходи у износу од 82.841 КМ, који су такође већи у односу на прошлогодишње за износ од 26.040 КМ.

Веома битно за напоменути да су наведени приходи у обрачунском периоду већи за износ од 203.165 КМ у односу на претходни.

- Приход од закупа у износу од 33.927 КМ односи на закуп простора од стране Центра за социјални рад, апотеке и прихода од закупа када ординирају специјалисти: психијатар, неуропсихијатар, кардиолог и педијатар.
- Приходи од субвенција и дотација односи се на субвенције и дотације Скуштине Општине Брод у износу од 35.992 КМ. Средства су утрошена намјенски и извјештај је поднесен СО Брод.
- Приходи од донација у износу од 117.613 КМ и односе се на:
 - Приход од донација (амортизациони дио) износи од 90.881 КМ и односи се на обрачунати износ амортизације за дониране објекте, опрему и возила. За исти износ умањена су резервисања, а у корист прихода Установе.
 - Приход од донација државних органа (ХТЗ опрема за COVID) у износу 3.893 КМ, што је мање књижено у текућој години за износ од 20.366 КМ, а који је неосновано оприходован у 2020. години, иако наведена опрема није била утрошена у току исте, већ је трошена у 2021. години. Основни принцип рачуноводственог обухвата државних давања јесте да се она признају као приход када настану трошкови које треба надокнадити из тих средстава. Према приходовном приступу, државна давања се признају као приход на системској основи током периода у току којих се сучељавају са повезаним расходима. На основу свега наведенога можемо закључити да су наведени приходи потцијењени у 2021. години, односно да су исти били прецијењени у претходном обрачунском периоду.
 - Приход од донација за лијекове Fragmin i Clehan у износу од 22.791 КМ, а који се односе на пријем наведених лијекова од ФЗО РС без накнаде.
 - Приходи од осталих донација у износу од 47 КМ.
- Остали пословни приходи у износу од 1.367 КМ, а који се односе на добитке по основу продаје у износу од 756 КМ и разлика по ануитету у износу од 611 КМ.

- Вишкови материјала утврђени по годишњем попису у износу од 8.557 КМ.
- Остали непоменути приходи у износу од 2.036 КМ, а који се односе на исправке погрешних књижења у току пословне године.

НОТА БРОЈ 11.

❖ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

Расходи су сви трошкови садржани у проданим учинцима, то јест производима и услугама, као и трошкови који терете укупан приход у обрачунском раздобљу у којем су настали. У расходе се надаље убраја смањење средстава и повећање обавеза ради стварања прихода. За расходе можемо рећи да су то сва улагања у пословни процес. Обухваћају потрошњу добара због стварања учинака и осталу потрошњу добара у установи која је повезана са настанком издатка. Расход је негативна компонента пословног успјеха ентитета јер указује на повећање обавеза или смањење имовине и власничког капитала (може, али не мора бити у функцији стварања учинка).

Структуру расхода у Установи чине :

- износи у конвертибилним маркама -

Назив расхода	31.12.2021.	31.12.2020.
Трошкови материјала и робе	178.935	101.723
Трошкови горива и енергије	84.001	53.317
Трошкови зарада и накнада зарада	1.754.378	1.643.121
Трошкови осталих личних примања	89.174	114.808
Трошкови производних услуга	58.332	28.068
Трошкови амортизације	401.359	397.225
Нематеријални трошкови	44.171	50.936
Трошкови пореза и доприноса	2.756	2.876
Финансијски расходи	48.085	45.819
Остали расходи	14.332	-
Укупно	2.675.523	2.437.893

Укупни расходи обрачунског периода износе 2.675.523 КМ и већи су у односу на прошлогодишње за 237.630 КМ и исте ћемо приказати структурирано.

- Трошкови материјала износе 178.935 КМ, на састoje се од:
 - Трошкови лијекова Fragmin и Clezap у износу од 22.791 КМ,
 - Трошкови лијекова, санитетског, зубног, медицинског и РТИ материјала у износу од 93.763 КМ,
 - Трошкови осталог материјала у износу 9.567 КМ,
 - Трошкови дератизације и дезинфекције у износу од 763 КМ,

- Трошкови ХТЗ опреме у износу од 25.259 КМ,
- Утрошен ситан алат и инвентар у износу од 6.979 КМ,
- Утрошени материјал и дијелови за текуће одржавање у износу од 4.726 КМ,
- Утрошени штампани обрасци у износу од 1.764 КМ,
- Утрошени канцеларијски материјал у износу од 8.109 КМ,
- Утрошени материјал за чишћење у износу од 4.812 КМ,
- Утрошени остали материјал у износу од 1.402 КМ.

Евидентно је повећање трошкова материјала у обрачунској години, у односу на претходну годину до кога је првенствено дошло због пораста цијена истог на тржишту. Сви наведени материјали су неопходни за неометан рад Установе и пружање квалитетне здравствене услуге.

- Трошкови горива и енергије у износу од 84.001 КМ, који су структурирани:

- Трошкови горива у износу од 33.396 КМ,
- Трошкови грева у износу од 27.036 КМ,
- Трошкови електричне енергије у износу од 23.570 КМ.

Евидентно је повећање и ове групе трошкова првенствено због пораста цијена енергената на тржишту. Међутим, битно за напоменути је и то да се тошкови грева прецијењени за износ од 6.093 КМ јер је дио грева за 2020. годину фактурисан почетком 2021. године.

- Трошкови зарада и накнада зарада износе 1.754.378 КМ и исти се састоје од:

- Трошкова бруто зарада у износу од 1.666.824 КМ,
- Трошкова бруто накнада члановима УО у износу од 2.976 КМ,
- Трошкова бруто накнада за уговоре о повременим и привременим пословима у износу од 12.710 КМ,
- Трошкова бруто накнада за уговоре о дјелу у износу од 71.868 КМ.

Трошкови бруто зарада обрачунског периода су већи у односу на претходне, иако је број запослених на дан билансирања износио 70 радника, а на дан билансирања претходне године 71 радник, из разлога што је у мају 2021. године донешен и почео да се примјењује нови Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске којим су повећане плате запослених.

Трошкови бруто накнада за уговоре о дјелу су већи у односу на прошлогодишње из разлога што је установа ангажовала психијатра и још једног педијатра да би се унаприједио квалитет пружених здравствених услуга.

У дијелу трошкова зарада, неопходно је истаћи да је за извјештајни период обрачуната просјечна нето зарада у висини 1.285,24 КМ, а паралелно с тим бруто зарада у висини 2.018,97 КМ.

Просјечан број запослених у извјештајном периоду је био 69,33 радника.

- Трошкови осталих личних примања у износу од 89.174 КМ, који су структурирани:

- Трошкови отпремнине у износу од 10.773 КМ,
- Трошкови дневница и превоза на службеном путу у износу од 4.304 КМ,
- Трошкови превоза радника у износу од 32.435 КМ,
- Трошкови бруто накнада за јубиларне награде у износу од 16.749 КМ,
- Остале исплате у износу од 24.913 КМ.

Трошкови отпремнине се односе на трошкове приликом одласка у пензију и обрачун је вршен за 3 радника у току 2021. године.

Трошкови бруто накнада за јубиларне награде се односе на јубиларне накнаде за 9 радника и прецијењени су за овај обрачунски период из разлога што пријашњи менаџмент није вршио обрачун истих у складу са законом. Тако да су 4 радника покренула судски спор ради оствивања својих права. Извршењем, путем суда су се наплатила 2 радника, а 2 су постигла споразум са новим менаџментом и повукли тужбе.

- Трошкови производних услуга у износу од 58.332 КМ, који су структурирани:

- Трошкови ПТТ услуга у износу од 16.465 КМ,
- Трошкови интернета и бежичног преноса у износу од 3.108 КМ,

- Трошкови услуга текућег одржавања у износу од 32.902 KM,
- Трошкови комуналних услуга у износу од 3.190 KM,
- Трошкови сертификације у износу од 2.667 KM.

Трошкови услуга текућег одржавања су већи у односу на прошлогодишње и односе се на одржавање возила, санацију електро инсталација, санацију громобранских инсталација и санацију дијела објекта код педијатрије и РТГ кабинета.

- Трошкови амортизације су обрачунати у износу од 401.359 KM.

Обрачун амортизације вршен је методом линеарног отписа за процијењени корисни вијек трајања примјеном стопа амортизације за:

- Нематеријална улагања од 25,00 %,
- Грађевинске објекте од 1,06 % - 3,00 %,
- Рачунске и писаће машине 25,00 %,
- Медицинска опрема 4,00 % - 20,00 %,
- Канц. опрема (намјештај од дрвета и намјештај у ординацији) 10,00 %,
- Остала опрема 12,50 %,
- Возила 14,30 %,
- Рачунарска опрема 25,00 %,

У дијелу трошкова амортизације неопходно је истаћи да је оптерећавајући износ обрачунате амортизације за извјештајни период у висини од 401.359 KM. Од укупног износа амортизације, на амортизацију нематеријалних улагања (програм за рачунаре) односи се 13.662 KM, на амортизацију грађевинских објеката односи се 311.323 KM, а преостали дио од 76.374 KM односи се на амортизацију опреме.

- Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) у износу од 44.171 KM мањи су у односу на прошлогодишње за 6.765 KM, а структурирани су:
 - Трошкови рачуноводствених услуга у износу од 459 KM,
 - Трошкови здравствених услуга у износу од 20.991 KM,
 - Трошкови стручног усавршавања у износу од 2.616 KM,
 - Остале непроизводне услуге у износу од 8.340 KM,
 - Трошкови репрезентације у износу од 1.645 KM,
 - Трошкови премија осигурања у износу од 2.689 KM,
 - Трошкови платног промета у износу од 577 KM,
 - Трошкови огласа у износу од 553 KM,
 - Трошкови такси у износу од 751 KM,
 - Трошкови претплате на стручне часописе у износу од 1.183 KM,
 - Судски трошкови и трошкови вјештачења у износу од 3.259 KM,
 - Остали нематеријални трошкови у износу од 1.108 KM.
- Трошкови пореза у износу од 2.339 KM, који су структурирани:
 - Противпожарна накнада у износу од 608 KM,
 - Водопривредна накнада у износу од 990 KM,
 - Остали порези (путарина) у износу од 742 KM,
 - Накнада за обновљиве ресурсе у износу од 416 KM.
- Финансијски расходи у износу од 48.085 KM, који су структурирани:
 - Трошкови затезних камата у износу од 625 KM,
 - Камате за неблаговремено плаћене јавне приходе у износу од 44.102 KM (по Рјешењима ПУ РС),
 - Камате по осталим финансијским обавезама (зајам) у износу од 3.358 KM.
- Остали расходи у износу од 14.332 KM, који су структурирани:
 - Мањкови материјала у износу од 885 KM,
 - Кало, растур, квар и лом залиха материјала у износу 219 KM,
 - Непоменути остали расходи у износу од 1.613 KM,

- Губици од усклађивања вриједности потраживања у износу од 11.612 КМ,
- Расходи исправке грешке из ранијег периода у износу од 3 КМ.

Остали расходи се већином односе на расходе по утврђеним разликама у попису за 2021. годину, а књижени су на основу одлуке органа управљања.

Губици од усклађивања вриједности потраживања се односе на негативне ефекте по уговору са ФЗО РС. Признавање и исказивање прихода у ранијем периоду није задовољавало бруто принцип, да се приходи и расходи, имовина и обавезе у евиденцијама Дома здравља не пребијају, што није било у складу са МРС-1. Ове године је кориговано наведено књижење и исказани су губици од усклађивања вриједности потраживања.

НОТА БРОЈ 12.

Пословни резултат утврђен је у главном обрасцу Биланса успјеха, представља разлику између укупних прихода и укупних расхода, те у овом извјештајном периоду чини пословни губитак у износу од 483.491 КМ.

НОТА БРОЈ 13.

❖ ИЗВЈЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Редни број	Опис	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2021. год.	Прилив/одлив 01.01 – 31.12. 2020. год.
	<i>Прилив:</i>		
1.	Прилив готовине из пословних активности	2.098.150	1.848.756
2.	Прилив готовине из активности инвестирања	756	0
3.	Прилив готовине из активности финансирања	13.071	0
	Укупан прилив:	2.111.977	1.848.756
	<i>Одлив:</i>		
4.	Одлив готовине из пословних активности	2.089.581	1.856.959
5.	Одлив готовине из активности инвестирања	0	0
6.	Одлив готовине из активности финансирања	12.592	0
	Укупан одлив:	2.102.173	1.856.959
	Нето прилив готовине	9.804	0
	Нето одлив готовине	0	8.203
	Готовина на почетку обрачунског периода	4.986	13.189
	Готовина на крају обрачунског периода	14.790	4.986

ЈЗУ Дом Здравља Брод је у току 2021. године остварила укупне приливе од 2.111.977 КМ, а одливе од 2.102.173 КМ. Приливи и одливи готовине су највећим дијелом остварени из пословних активности. Готовина на почетку периода од 4.986 КМ и нето прилив готовине на дан 31.12.2021. године у износу од 9.804 КМ дају салдо готовине на крају обрачуноског периода у износу од 14.790 КМ, што одговара исказаној позицији готовине у обрасцу Биланс стања. На основу препоруке Главне службе за ревизију јавног сектора РС у извјештај о токовима готовине ове године није унесен прилив и одлив за стратешки материјал.

НОТА БРОЈ 14.

❖ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Укупни капитал ЈЗУ Дом здравља Брод на дан 31.12.2021. године износи 940.899 КМ, те је у односу на стање претходне године односно на дан 31.12.2020. г. (1.424.390 КМ) смањен за губитак текућег периода од 483.491 КМ.

Као што смо већ напоменули ревалоризационе резерве у износу од 527.181 КМ, као дио капитала могу бити пренешене на задржану зараду када се средство престаје признавати. Алтернативно, ревалоризационе резерве се могу постепено преносити на нераспоређену добит током вијека кориштења средства. У овом случају, износ који се преноси једнак је разлици између амортизације средства прије и након његове ревалоризације. Обзиром да је ревалоризација рађена 1994. године, наведене резерве у наредном периоду треба пренијети на нераспоређену добит.

НОТА БРОЈ 15.

Према подацима добијеним од правника установе, на дан билансирања ЈЗУ Дом здравља Брод није имао покренут ни један судски спор, док се против њега водио један судски спор. Против првотужене ЈЗУ Дом здравља Брод вођен је судски парнични поступак пред Основним судом у Дервенти ради накнаде материјалне штете. Након пресуде којом је утврђено да ЈЗУ Дом здравља Брод није одговоран и којом је одбијен захтјев породице Видић из Брода, уложена је жалба на првостепену пресуду од стране тужиоца. У току је жалбени поступак, који се води код Окружног суда у Добоју.

ЗА ЈЗУ ДОМ ЗДРАВЉА БРОД
ДИРЕКТОР

Игор Јеремић, дипл. ек.

